

Stichting Behoud Groene Hortus (SBGH) heeft een ANBI erkenning

De SBGH is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit houdt in dat personen die het werk van de instelling willen ondersteunen met een schenking, die schenkingen bij de heffing van de Inkomstenbelasting als een aftrekpost kunnen opvoeren. Voor de instellingen betekent het dat zij kunnen verzoeken om een teruggave van de energiebelasting. De ANBI status houdt tevens in dat de overheid van deze instellingen eist, dat ze specifieke informatie over de instelling aan het publiek beschikbaar moet stellen via hun website.

Stichting Behoud Groene Hortus

De SBGH is een erkend goed doel met ANBI status.

Naam instelling

Stichting Behoud Groene Hortus (SBGH)

Vestigingsplaats en contactgegevens

De SBGH is gevestigd op:

Kerklaan 34, 9751 NN Haren.

Postbusnummer 179, 9750 AD Haren

Telefoon: 050-5370053

Mailadres: info@hortusharen.nl

Website: www.hortusharen.nl

Formele registratie

Kamer van Koophandel: 02077226

Fiscaalnummer: NL.8108.75.184

Doel instelling

De SBGH heeft als doel het in stand houden van de Hortus Botanicus te Haren, in het bijzonder de natuurlijke, natuurhistorische- en cultuurhistorische waarden daarvan.

De SBGH probeert dit doel te verwezenlijken door:

1. het verwerven van inkomsten door de Hortus Botanicus voor het publiek open te stellen;
2. het initiëren en bevorderen van activiteiten die aan de instandhouding van de Hortus Botanicus kunnen bijdragen;
3. het samenwerken met andere instellingen die aan de instandhouding van de Hortus Botanicus kunnen bijdragen;
4. het verrichten van al wat met de doelstelling van de stichting verband houdt of daarvoor in de ruimste zin bevorderlijk kan zijn.

Bestuur SBGH

De SBGH kent een Stichtingsraad. Deze raad bestaat uit een vertegenwoordiger Rijksuniversiteit Groningen:

Prof. Dr. S. Poppema (Voorzitter van het College Van Bestuur Rijksuniversiteit Groningen) tot 1 oktober 2018; daarna

Prof. Dr. J. de Vries

Het bestuur van de SBGH bestaat uit:

Dr. D.A. Wiersma, voorzitter

Drs. J. Poutsma, penningmeester

Beloningsbeleid

Statutair is vastgelegd dat bestuurders voor hun werkzaamheden geen beloning ontvangen. Aan de bestuursleden kan, bij uitsluiting van andere onkostendeclaraties, een fiscaal vrijgestelde

vrijwilligersvergoeding worden toegekend (zie www.belastingdienst.nl). Deze fungeert dan als een vorm van forfaitaire onkostenvergoeding. Op basis van deze regeling kan maximaal € 125,- per maand of maximaal € 1500,- per jaar worden vergoed

Beleidsplan

De Hortus heeft een moeilijke periode doorgemaakt die in 2012/13 resulteerde in een reorganisatie. Aanleiding was het besluit van de RUG om de exploitatiesubsidie fors te beperken. Het resultaat daarvan was een drastische reductie van het personeelsbestand en de vorming van een organisatie gebaseerd op vrijwilligers met een kleine betaalde kern. Vanaf 2013/14 zijn, met het oog op het behoud van de Hortus, de prioriteiten noodzakelijker wijze gericht op:

- uitlijning en instandhouding van de vrijwilligersorganisatie,
- beheersing van de kosten en
- verbetering van de verdien capaciteit.

Nadat in 2015 werd duidelijk dat de kas en de kantoorgebouwen het einde van hun economisch/technische levensduur hadden bereikt en gesloopt moesten worden, heeft het bestuur deze gelegenheid aangegrepen om vooral prioriteit te leggen bij het bestaansrecht van de Hortus : het herstel en de vernieuwing van de tuinen van de Hortus.

Om de positie van de Hortus in de toekomst te verbeteren en de kans op overleving te vergroten richt het Bestuur zich op de sterke punten van de Hortus:

- een grootste gevarieerde botanische tuin in Nederland met een bijzondere collectie planten;
- een bijzondere ecologische tuin (de Laarmantuin);
- een in Europa unieke authentieke Chinese tuin met paviljoens;
- een prachtig gelegen restaurant;
- de ligging van de Hortus op de rand van de Hondsrug en nabij de Drentse Aa.

Om deze sterke punten om te zetten in betalend bezoek richt het bestuur zich op versterking op de volgende punten:

- Het aantrekken van financiële middelen via subsidies van fondsen of via crowdfunding om herstel en verbetering van de tuinen te realiseren.
- Het onderhouden van een aantrekkelijke en toegankelijke website met informatie voor bezoekers in zowel het Nederlands als het Duits en Engels met links naar andere in de regio relevante toeristische attracties;
- Het ontwerpen van aantrekkelijk en toegankelijk promotiemateriaal dat gericht verspreid kan worden. Het in samenwerking met andere attracties promoten van de Hortus als vertrekpunt of aanlegpunt voor fiets- en wandeltochten door het noordelijke deel van de Hondsrug en de Drentsche Aa;
- Het ontwikkelen van app's (oa. in samenwerking met de NVBT) ten behoeve van de ontsluiting van de tuinen;
- Het ontwikkelen van educatieve blokken en of rondleidingen die aansluiten bij de kernpunten van de Hortus en gericht zijn op het algemene publiek enerzijds en anderzijds aansluiten bij scholen in het primaire onderwijs en het middelbaar onderwijs. Voor de ontwikkeling zal gezocht worden naar samenwerking met andere organisaties zoals de scholen, de RUG, het Geopark, NVBT, etc. ;
- Wat de thema's betreft wordt daarbij gedacht aan bijvoorbeeld de volgende thema's:
 - Bijen, bijenvolken en hun functie in de natuur
 - Zeldzame en beschermde planten
 - De laarmantuin als ecologisch experiment
 - Paddenstoelen en hun verspreiding
 - De Chinese Ming tuin
 - Zijde als natuurlijk product

- Het ontstaan van het Hondsrug landschap en de begroeiing
- Van Kruidentuin naar Farmacie
- Bomen en hun verspreiding
- Gezondheid en rust
- Het ontwikkelen van meer spraakmakende activiteiten. Naast de al bestaande activiteiten als de Plantjesmarkt, de rondleidingen in de weekenden wordt daarbij gedacht aan wat grotere activiteiten als de jaarlijkse beeldtentoonstelling. Vooral de omvang van de Hortus en de gevarieerdheid van de tuinen biedt goede mogelijkheden om de beeldtentoonstelling uit te laten groeien naar een toonaangevend landelijk evenement. Daarnaast zijn nieuwe evenementen die aansluiten bij het karakter van de Hortus gewenst.

Een aantal van de bovenstaande punten zijn al gerealiseerd of worden binnenkort gerealiseerd. De fasering en realisatie van de andere punten hangt sterk af van de beschikbaarheid binnen de Hortus van budget en capaciteit bij vrijwilligers en partners waarmee kan worden samengewerkt.

Verslag van activiteiten van de SBGH in 2017.

Exploitatie

Dit jaar werd gedomineerd door enerzijds projecten gericht op de verbetering van de huisvesting en anderzijds de tuinprojecten Hondsrugtuin, Vlinder/Bijentuin en het kunstproject Verloren & Hervonden. Het bezoek in is ten opzicht van 2016 sterk verbeterd en noteerde de Hortus uiteindelijk 25000 betalende bezoekers in 2017. Het werkelijke aantal bezoekers ligt nog hoger omdat bezoekers, die via feesten of partijen binnen kwamen niet zijn meegeteld. Verder blijkt de gemiddelde bezoeker meer te consumeren dan in het jaar daar voor, wat bijdraagt aan het resultaat. Het jaar 2017 is dan ook met een positief resultaat afgesloten.

Vernieuwing van de huisvesting.

Om de meest kwetsbare planten uit de grote kas te behouden is de AOCkas hersteld. Het herstel en de inrichting van de kas heeft door diverse oorzaken nogal wat vertraging opgelopen, maar is inmiddels gerealiseerd en in 2017 voor het publiek opengesteld.

Vernieuwing Plantage

In overleg met NOVO is in de afgelopen periode een plan opgesteld om de uitstraling van de Plantage te verbeteren. NOVO heeft voor deze upgrading via subsidiekanalen fondsen verworven. Inmiddels is de vernieuwde Plantage medio 2017 in gebruik genomen.

Receptie

De aanleg van de Hondsrugtuin betekent dat ook het terrein rond de receptie een vernieuwing ondergaat. Om de vernieuwde aanblik van de Hortus te completeren heeft het Bestuur besloten om ook de Receptie van kleur te laten verschieten. Dit project is begin 2017 afgerond.

Hondsrugtuin

Om het gat dat de afbraak van de tropische kas heeft achter gelaten op te vullen, is door landschapsarchitect Jan Maas een landschapstuin ontworpen. De tuin is gebaseerd op het Hondsruglandschap en legt daarmee de verbinding met het Geopark De Hondsrug. De Hondsrugtuin is in juni 2017 voor het publiek geopend. Zoals verwacht heeft het eerste bloeiseizoen vooral veel pioniersplanten laten zien. In de komende jaren zullen ze verdrongen worden door de kenmerkende begroeiing van de Hondsrug. Met het Geopark De Hondsrug wordt gewerkt aan de presentatie en een educatief programma.

Hortus Haren: Verloren & Hervonden

In 2017 vierde de Hortus het 375 jarig bestaan. Deze viering viel samen met het jaar van de Botanische Tuinen, waar ook de Hortus als erfgoed van de RUG onder valt. In dat kader heeft de Hortus een aantal evenementen georganiseerd op het gebied van Art & Garden onder de titel: Verloren & Hervonden. In samenwerking met het gespecialiseerde bureau Taak.Me uit Amsterdam is een programma ontwikkeld waarbij door kunstenaars specifiek voor de Hortus een aantal kunstwerken ontwikkeld wordt. Voor de financiering is met succes een groot aantal fondsen benaderd. Het eerste kunstwerk: De Rimpeling, een brug over de Harense A in de Hondsrugtuin, is ontworpen door Gabriel Lester en is geplaatst. Het tweede kunstwerk De Hermitage, een moderne hut die een plek biedt voor rust en contemplatie, is ontworpen door Sjaak Langenberg & Rose de Beer en in 2017 gerealiseerd door Refunc. Het is een moderne hut die gebouwd is door nieuwe materialen en oude voorwerpen een andere functie te geven. Het derde project van Wineke Gartz, een foto en video presentatie van de Hortus, is in voorbereiding en zal in 2018 gepresenteerd worden.

Vlinder/Bijentuin

Om een deel van de tuin te vernieuwen en daarbij een kleurrijke en ook de imkers van de Hortus te ondersteunen, heeft het bestuur een ontwerp voor een Vlinder/Bijentuin laten maken door Ruurd van Donkelaar en Heilien Tonckens. Om deze tuin te realiseren zijn gelden verworven via subsidies en crowdfunding. De tuin zal in 2018 gerealiseerd worden.

Naast bovenstaande specifieke activiteiten zijn nog de volgende activiteiten georganiseerd, die (in)direct betrekking hebben op de tuinen binnen de Hortus:

- Beeldtentoonstelling x SOLO
- Tentoonstelling schilderijen en tekening
- Bloemenmarkt
- Kinderspeurtochten
- Rondleidingen
- De uitvoering van het project Verloren en Hervonden
- Organisatie concerten in het kader van het Hortusfestival.
- Incidenteel beschikbaar stellen van ruimten en verzorgen van de catering voor derden (personeelsbijeenkomsten, werkgroepen, recepties, etc.)
- Het beheer van een winkel en een Hortus café in de receptieruimte.
- Bijdragen aan de voorbereiding van het jaar van de Biologische tuinen (2017)
- Organisatie van een China dag in samenwerking met het Confucius Instituut van de RUG.
- Organisatie van een Open dag

Financiële verantwoording

Op basis van het financiële verslag van de SBGH 2017, zoals dat door de accountant is voorzien van een samenstellingsverklaring 6 aug 2018, kan het volgende overzicht worden gegeven van de financiële gang van zaken.

Staat van Baten en Lasten 2017 in Euro's	
Entreegelden/abbonementen	€ 145.368
Verkopen horeca/winkel	€ 151.395
Bijdragen Vrienden abonnementen	€ 41.645
Overige baten	€ 18.785
Totaal Baten	€ 357.193
Kosten omzet	€ 66.992
Personeelskosten	€ 91.069
Huisvestingskosten	€ 58.056
Exploitatiekosten tuinen / kassen	€ 62.581
Kantoorkosten	€ 13.111
Verkoopkosten	€ 12.120
Algemene kosten	€ 2.583
Overige Bedrijfskosten	€ 39.243
Totale lasten	€ 345.755
Bedrijfsresultaat	€ 11.438
Financieringslasten -/-	€ 1.031
Resultaat	€ 10.407

Toelichting exploitatie

De omzet van 2017 is flink gestegen. Aan de kosten kant zijn de lasten voor personeel, huisvesting en overige bedrijfskosten gestegen, maar vooral het onderhoud van tuinen/kassen gedaald. Het positieve resultaat heeft de balanspositie verbeterd.

Balans SBGH 31/12/2017	
Vorderingen	
debiteuren	€ 9.104
Omzetbelasting/Soc.premies	€ 6.615
Liquide middelen	€ 164.340
Totaal Activa	€ 180.059
Aansprakelijk Vermogen	€ 110.796
Voorzieningen	€ 35.204
Kortlopende schulden	€ 33.652
Totaal Passiva	€ 180.059

Toelichting

Voor een goed begrip van de financiële positie van de SBGH is het van belang te weten dat de Hortus Botanicus oorspronkelijk een onderdeel was van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG). Toen als gevolg van de ontwikkelingen in het wetenschappelijk onderzoek de Hortus als botanische tuin geen rol meer speelde in onderwijs en onderzoek, is de Hortus Botanicus (grond, opstallen en technische infrastructuur) in bruikleen gegeven aan de **Stichting Behoud Groene Hortus** (SBGH). Grond, opstallen en technische infrastructuur zijn dus eigendom van de RUG.

Voor de bedrijfsvoering heeft de SBGH een achtergestelde lening van de RUG gekregen waarop geen rente betaald hoeft te worden en ook geen aflossing gevraagd wordt. De facto fungeert deze lening als aansprakelijk vermogen.